

DANUBIANA

PHILOLOGICA

3

Direttori

Giovanni MAGLIOCCO
Università degli Studi di Bari "Aldo Moro"

Gisèle VANHESE
Università della Calabria

Comitato scientifico

Corin BRAGA
Università "Babeş-Bolyai" di Cluj-Napoca

Paul CERNAT
Università di Bucarest

Monique JUTRIN
Università di Tel-Aviv

Annafrancesca NACCARATO
Università della Calabria

Antonio PATRAŞ
Università "Alexandru Ioan Cuză" di Iaşi

Laura PAVEL
Università "Babeş-Bolyai" di Cluj-Napoca

Yannick PREUMONT
Università della Calabria

Călin TEUTIŞAN
Università "Babeş-Bolyai" di Cluj-Napoca

Alexandra VRÂNCEANU
Università di Bucarest

Rodica ZAFIU
Università di Bucarest

Comitato redazionale

Şerban AXINTE
Accademia di Romania, Filiale di Iaşi

Danilo DE SALAZAR
Università della Calabria

Giovanni MAGLIOCCO
Università degli Studi di Bari "Aldo Moro"

Annafrancesca NACCARATO
Università della Calabria

Yannick PREUMONT
Università della Calabria

Gisèle VANHESE
Università della Calabria

DANUBIANA

PHILOLOGICA

La nuova collana *Danubiana* si propone di costruire un ponte tra l'Italia e la Romania, creando un fecondo dialogo interculturale tra i due paesi. In essa si collocano sia opere di critica letteraria, di filologia e di linguistica che intendono diffondere, presso un pubblico ampio e non limitato a quello dei soli specialisti, la conoscenza della lingua, della letteratura e della cultura rumena in Italia, sia traduzioni di testi di prosa, poesia e teatro provenienti dallo spazio rumeno moderno e contemporaneo. Essa offre ai lettori la possibilità di entrare in contatto con una realtà culturale variegata, complessa e ancora poco esplorata, ma verso la quale negli ultimi anni l'interesse è cresciuto.

La collana si articola in tre sezioni: *Philologica*, *Intersezioni* e *Romania Francofona*. *Philologica* propone ricerche nei campi della linguistica, della filologia e della critica letteraria, offrendo strumenti validi per approfondire tematiche relative alla lingua, alla letteratura e alla cultura rumena. *Intersezioni* raccoglie traduzioni di opere di autori rumeni, appartenenti a diversi generi letterari (prosa, poesia, teatro) e a diverse epoche. La sezione *Romania Francofona*, unica nel suo genere, propone traduzioni e studi critici dedicati ad autori rumeni che hanno scelto il francese come lingua d'espressione. La collana, che ha una forte vocazione comparatistica e interdisciplinare, adotta un sistema di valutazione dei testi basato sulla revisione paritaria e anonima (blind peer review). I criteri di valutazione riguarderanno il rigore metodologico, la qualità scientifica e didattica e la significatività dei temi proposti. Per ogni proposta editoriale, tali requisiti saranno accertati da almeno due revisori prescelti all'interno del Comitato Scientifico.

European Integration/National Identity Plurilingualism/Multiculturalism

The Romanian Language and Culture:
Evaluations, Perspectives
Proceedings, Iasi, 25–26 September 2013

edited by

Luminița Botoșineanu
Ofelia Ichim

Copyright © MMXIV
ARACNE editrice S.r.l.

www.aracneeditrice.it
info@aracneeditrice.it

via Raffaele Garofalo, 133/A-B
00173 Roma
(06) 93781065

ISBN 978-88-548-7812-9

*No part of this book may be reproduced
by print, photoprint, microfilm, microfiche, or any other means,
without publisher's authorization.*

I edition: December 2014

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „A. PHILIPPIDE”

Volumul de față cuprinde textele comunicărilor prezentate la Simpozionul internațional *Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba și cultura română: evaluări, perspective*, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” al Academiei Române, Filiala Iași, în colaborare cu Asociația Culturală „A. Philippide” (Iași, România, 25–26 septembrie 2013).

COMITETUL ȘTIINȚIFIC AL SIMPOZIONULUI

Rodica ALBU (Iași, România)
Vasilka ALEKSOVA (Sofia, Bulgaria)
Florin CIOBAN (Oradea, România/ Budapesta, Ungaria)
Dan CRISTEA (Iași, România)
Codrin Liviu CUȚITARU (Iași, România)
Wolfgang DAHMEN (Jena, Germania)
Danilo DE SALAZAR (Calabria, Italia)
Horst FASSEL (Tübingen, Germania)
Georgiana GĂLĂȚEANU-FĂRNOAGĂ (Los Angeles, SUA)
Leonte IVANOV (Iași, România)
Hélène LENZ (Strasbourg, Franța)
Ofelia MEZA (Belgrad, Serbia)
Simona MODREANU (Iași, România)
Joanna PORAWSKA (Cracovia, Polonia)
Eugen MUNTEANU (Iași, România)
George ROCA (Sydney, Australia)
Mirela ROZNOVEANU (New-York, SUA)
Florența SIMION (București, România/ Tel Aviv, Israel)
Maria ȘLEAHTIȚCHI (Chișinău, Republica Moldova)
Bogdan ȘTEFĂNESCU (București, România)
Dan TUFIȘ (București, România)
Oana URSACHE (Granada, Spania)
Ofelia Mariana UȚĂ BURCEA (Madrid, Spania)
Rudolf WINDISCH (Rostock, Germania)

CUPRINS

<i>Cuvânt de prezentare</i>	13
<i>A Short Presentation</i>	14

A. Lingvistică

Lucian-Vasile BĂGIU, <i>Însuşirea limbii române de către studenţii străini, nivel A1. Studiu comparativ studenţi norvegieni vs indieni</i>	17
Alina-Mihaela BURSUC, <i>Quelques observations sur les dictionnaires multilingues</i>	27
Vlad COJOCARU, <i>Toponimele cu bază antroponimică şi interferenţe lingvistice în Micul dicţionar toponimic al Moldovei structural şi etimologic (partea I)</i>	37
Nina CUȚIUC, <i>Plurilingvism şi interacţiune exolingvă în cazul cetăţenilor români integraţi în comunităţi aloglote din spaţiul Uniunii Europene</i>	49
Ioana-Rucsandra DASCĂLU, Gabriela-Emilia DASCĂLU, <i>Tot despre limba latină şi formarea limbilor romanice</i>	61
Inga DRUȚĂ, <i>Relaţii semantice în terminologia actuală a educaţiei: analiză paradigmatică şi sintagmatică</i>	71
Mariana FLAIŞER, <i>Termeni româneşti pentru bani şi problema identităţii culturale</i>	81
Daniela GÎFU, <i>Putem vorbi de umor în discursul religios?</i>	91
Ioan MILICĂ, <i>Traits, types et fonctions de la métaphore scientifique</i>	101
Alina-Mihaela TIGĂU, <i>“Pe”-Marking with Definite Descriptions in Romanian</i>	111

B. Istorie literară

Diana DARABANĂ, <i>Multiculturalism şi identitate culturală românească în publicistica eminesciană</i>	123
Mihaela MOCANU, <i>The Rhetoric of Identity in Mihai Eminescu's Journalistic Work</i>	135
Annafrancesca NACCARATO, <i>Un voyage sur l'eau des mots. Ulysse de Benjamin Fondane entre l'ici et l'ailleurs</i>	145
Veronica NANU, <i>Sentimentul non-locului şi obsesia libertăţii – Mobiluri ale reconstituirii locului în romanul <i>Ostinato</i> de Paul Goma</i>	163
Yannick PREUMONT, <i>Deux auteurs roumains ayant choisi le français : Panait Istrati et Felicia Mihali</i>	173
Cristina SĂRĂCUȚ, <i>Ekphrasis şi bricolajul imaginilor în romanele lui Constantin Ţoiu</i>	183

Anna Carmen SORRENTI, <i>Littérature migrante et dualité spatiale dans Mikhaïl de Panaït Istrati</i>	195
Maria ȘLEAHTIȚCHI, <i>Narațiunea „aglutinantă” și non-ficționalul „furajer” (o perspectivă asupra evoluției romanului în literatura română din Basarabia)</i>	215
Ofelia Mariana UȚĂ BURCEA, <i>Rebreanu în Spania: Ciuleandra. La danza del amor y de la muerte</i>	233

C. Cultură și identitate

Odette ARHIP, <i>Filmic Meta-Reference and Cultural Transfer</i>	249
Adriana LĂTĂREȚU (CATRINA), <i>Pierderea identității culturale românești în timpul realismului socialist</i>	259
Luiza MARINESCU, <i>The Collaboration between Philology and Computer Science in the Online Study of the First Romanian Newspaper “Albina românească” [Romanian Bee]</i>	269
Georgeta ORIAN, <i>Proza cu valoare etnografică – Ovidiu Bârlea, Urme pe piatră</i>	279
Bogdan ȘTEFĂNESCU, <i>Marginal Romanian Meets European Model: Noica and Modernity as Colonial Trauma</i>	289

D. Granturi, proiecte, burse

Șerban AXINTE, <i>Proiectul de cercetare Poetici ale romanului european reflectate în critica românească postbelică</i>	305
Daniela-Ștefania BUTNARU, <i>Reflexe lingvistice ale unor structuri cognitive spațiale complementare</i>	315
Ana CATANĂ-SPENCHIU, Marius-Radu CLIM, Mădălin PATRAȘCU, Elena TAMBA, <i>CLRE. Corpus lexicographique roumain essentiel. Résultats et perspectives</i>	325
Adina HULUBAȘ, <i>O privire asupra deprinderilor culturale populare în contextul trecerii de la viața rurală la cea urbană</i>	335
Manuela NEVACI, <i>Concordanțe lingvistice între dialectul aromân și limba albaneză</i>	343
Florin-Teodor OLARIU, Veronica OLARIU, Marius-Radu CLIM/Ramona LUCA, <i>Les atlas linguistiques roumains en format électronique</i>	353
Petronela ȘAVIN, <i>A Phraseological Universe in a Cultural Dictionary</i>	365

CONTENTS

<i>Cuvânt de prezentare</i>	13
<i>A Short Presentation</i>	14

A. Linguistics

Lucian-Vasile BĂGIU, <i>The Assimilation of the Romanian Language by Foreign Students, Level A1. A Comparative Investigation: Norwegian vs. Indian Students</i>	17
Alina-Mihaela BURSUC, <i>Some Observations on Multilingual Dictionaries</i>	27
Vlad COJOCARU, <i>Toponyms with Anthroponymic Stem and Linguistic Interferences in Little Structural and Etymologic Toponymic Dictionary of Moldova (Part 1)</i>	37
Nina CUCIUC, <i>Plurilingualism and Exolingual Interaction in the Case of Romanian Citizens Integrated in Aloglot Communities within the European Union</i>	49
Ioana-Rucsandra DASCĂLU, Gabriela-Emilia DASCĂLU, <i>Points of View about the Latin Language and the Formation of the Romance Languages</i>	61
Inga DRUȚĂ, <i>Semantic Relations in the Current Educational Terminology: Paradigmatic and Syntagmatic Analysis</i>	71
Mariana FLAIȘER, <i>Romanian Terms for Money and the Issue of Cultural Identity</i>	81
Daniela GÎFU, <i>Can We Talk about Humor in the Religious Speech?</i>	91
Ioan MILICĂ, <i>Features, Types and Functions of the Scientific Metaphor</i>	101
Alina-Mihaela TIGĂU, <i>“Pe”-Marking with Definite Descriptions in Romanian</i>	111

B. Literary History

Diana DARABANĂ, <i>Multiculturalism and Romanian Cultural Identity in M. Eminescu’s Journalistic Work</i>	123
Mihaela MOCANU, <i>The Rhetoric of Identity in Mihai Eminescu’s Journalistic Work</i>	135
Annafrancesca NACCARATO, <i>A Journey on the Waters of Words. Benjamin Fondane’s Ulysse between the Here and the Elsewhere</i>	145

Veronica NANU, <i>The Feeling of the Non-place and the Obsession of Freedom – Ways of Reconstructing the Place in the Novel Ostinato by Paul Goma</i>	163
Yannick PREUMONT, <i>Two Romanian Authors who Have Chosen to Write in French: Panaït Istrati and Felicia Mihali</i>	173
Cristina SĂRĂCUȚ, <i>Ekphrasis and Bricolage of Images in Constantin Ţoiu’s Novels</i>	183
Anna Carmen SORRENTI, <i>Migrant Literature and Spatial Duality in Mikhail by Panaït Istrati</i>	195
Maria ŞLEAHTIȚCHI, <i>The Agglutinative “Narration” and the Non-Fictional “Fodder” (A perspective on the evolution of the novel in the Romanian literature from Bessarabia)</i>	215
Ofelia Mariana UȚĂ BURCEA, <i>Rebreanu in Spain: Ciuleandra. La danza del amor y de la muerte [Ciuleandra. The Dance of Love and Death]</i>	233

C. Culture and Identity

Odette ARHIP, <i>Filmic Meta-Reference and Cultural Transfer</i>	249
Adriana LĂTĂREȚU (CATRINA), <i>The Loss of Romanian Cultural Identity During the Socialist Realism</i>	259
Luiza MARINESCU, <i>The Collaboration between Philology and Computer Science in the Online Study of the First Romanian Newspaper “Albina românească” [Romanian Bee]</i>	269
Georgeta ORIAN, <i>Fiction with an Ethnographic Value – Ovidiu Bârlea, Urme pe piatră [Traces on Stone]</i>	279
Bogdan ŞTEFĂNESCU, <i>Marginal Romanian Meets European Model: Noica and Modernity as Colonial Trauma</i>	289

D. Projects and Grants

Şerban AXINTE, <i>The Poetics of the European Novel Reflected in the Post-war Romanian Critique</i>	305
Daniela-Ştefania BUTNARU, <i>Linguistic Reflexes of Complementary Spatial Cognitive Structures</i>	315
Ana CATANĂ-SPENCHIU, Marius-Radu CLIM, Mădălin PATRAŞCU, Elena TAMBA, CLRE. <i>Essential Romanian Lexicographic Corpus. Results and Perspectives</i>	325
Adina HULUBAŞ, <i>A Glance Upon Folk Cultural Behaviour in the Context of Rural to Urban Migration</i>	335

Manuela NEVACI, <i>Linguistic Concordances between the Aromanian Dialect and the Albanian Language</i>	343
Florin-Teodor OLARIU, Veronica OLARIU, Marius-Radu CLIM/ Ramona LUCA, <i>The Electronic Linguistic Atlases of Romania</i>	353
Petronela SAVIN, <i>A Phraseological Universe in a Cultural Dictionary</i>	365

Cuvânt de prezentare

Această carte reunește comunicările prezentate la Simpozionul internațional *Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba și cultura română: evaluări, perspective*, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide” (<http://www.philippide.ro/>) și de Asociația Culturală „A. Philippide” (Iași, România; 25–26 septembrie 2013). A reprezentat a douăsprezecea ediție a Simpozionului internațional anual al Institutului de Filologie Română „A. Philippide” – Filiala din Iași a Academiei Române. Lucrările au fost structurate în patru secțiuni: A. Lingvistică, B. Istorie literară, C. Cultură și identitate, D. Granturi, proiecte, burse.

Cu o bogată activitate în pregătirea manifestărilor științifice și până în anul 2002, cercetătorii de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide” organizează cu regularitate, începând din acel an, Simpozionul internațional anual, pe lângă alte multe conferințe și workshop-uri. Tematica simpoziunelor se referă la identitate și globalizare, la diaspora românească și integrarea europeană, la evoluția limbii și culturii române din perspectivă națională și internațională. Menționăm câteva titluri ale simpoziunelor precedente: *Identitatea limbii și literaturii române în perspectiva globalizării; Spațiul lingvistic și literar românesc din perspectiva integrării europene; Români majoritari/români minoritari: interferențe și coabitări lingvistice, literare și etnologice; Diaspora culturală românească – paradigme lingvistice, literare și etnofolclorice; Cultură și identitate românească. Tendințe actuale și reflectarea lor în diaspora; Metafore ale devenirii din perspectiva migrației contemporane. Național și internațional în limba și cultura română; Tradiție/ inovație – identitate/ alteritate: paradigme în evoluția limbii și culturii române ș.a.*

De-a lungul timpului, au participat specialiști din Anglia, Austria, Belgia, Croația, Elveția, Franța, Germania, Italia, Polonia, Republica Moldova, Republica Serbia, Spania, Ucraina, Ungaria, SUA, și, desigur, de la multe universități și institute de cercetare din România. La sfârșitul fiecărei ediții a simpozionului, comunicările prezentate au fost tipărite într-un volum.

Suntem deosebit de onorați de colaborarea cu prestigioasa Editură ARACNE și sperăm ca acesta să fie începutul unei lucrări de durată.

Ofelia Ichim

A Short Presentation

This book gathers the papers delivered at the International symposium *Integrare europeană/ identitate națională; plurilingvism/ multiculturalitate – limba și cultura română: evaluări, perspective (European Integration/ National Identity; Plurilingualism/ Multiculturality – Romanian Language and Culture: Evaluation, Perspectives)*, organized by the “A. Philippide” Institute of Romanian Philology (<http://www.philippide.ro/>) and by the “A. Philippide” Cultural Association (Iași, Romania; 25-26 September 2013). It was the 12th edition of the annual International Symposium of the “A. Philippide” Institute of Romanian Philology – the Iasi Branch of the Romanian Academy. The conferences were structured into four sections: A. Linguistics, B. Literary History, C. Culture and Identity, D. Projects and Grants.

With a rich experience in preparing academic events, in 2002 the researchers of “A. Philippide” Institute of Romanian Philology started to organize the annual International Symposia besides many other conferences and workshops. The themes of these symposia refer to identity and globalization, to the Romanian diaspora and the European integration, to the evolution of the Romanian language and culture from the national and international perspective. Here are some titles of the former symposia: *The Identity of the Romanian Language in the Globalizing Perspective; The Romanian Linguistic and Literary Space in the Perspective of European Integration; Majoritary/ Minority Romanians: Linguistic, Literary and Ethnologic co-Habitation; The Romanian Cultural Diaspora – Linguistic, Literary and Ethnofolkloric Paradigms; Romanian Culture and Identity. Present-day Tendencies as Reflected in the Romanian Diaspora; Metaphors of Becoming in the Perspective of Contemporary Migration. National and International Elements in Romanian Language and Culture; Tradition/Innovation – Identity/ Alterity: Paradigms in the Evolution of the Romanian Language and Culture.*

The specialists who took part in these symposia were from Austria, Belgium, Croatia, England, France, Germany, Italy, Poland, Republic of Moldova, Republic of Serbia, Spain, Switzerland, Ukraine, Hungary, USA, and, of course, from many universities and research institutes in Romania. At the end of every symposium, the papers were gathered in a volume.

We are deeply honoured by the collaboration with the prestigious ARACNE Publishing House and we hope we shall continue our cooperation.

Ofelia Ichim

A. Lingvistică

Însușirea limbii române de către studenții străini, nivel A1. Studiu comparativ studenți norvegieni vs indieni

Lucian Vasile BÂGIU

Key-words: *conjugation, definite article, demonstrative pronoun, foreign student, neuter gender, Norwegian language, Punjabi language, Romanian language, written exam*

În data de 24 mai 2011, lectoratul de limba română din cadrul Universității Norvegiene de Știință și Tehnologie din Trondheim (NTNU) a organizat pentru a cincea (și ultima) oară examen final scris la disciplina opțională Română I, examen promovat în total de douăzeci și doi de studenți norvegieni. În studiul nostru vom lua ca punct de reper lucrarea studentei norvegiene Maria Førl, ale cărei singure discipline de studiu în acel semestru au fost Română I și Română II, fiecare având alocate câte 7,5 credite în sistemul universitar norvegian.

În data de 20 ianuarie 2012, Departamentul de Filologie al Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia a organizat pentru prima dată examen final scris la disciplina obligatorie Curs practic de limba română, de la anul pregătitor pentru studenții străini. Vom lua ca reper lucrările aparținând celor patru studenți indieni din statul Punjab care au studiat limba română la Alba Iulia în acel semestrul inaugural: Singh K.S. Rajinder, Badhesha G.S.B. Ranyodh Singh, Kalia Y.P.K. Yudhvir, Kumar S.C. Surinder.

Menționăm că în ambele cazuri limba de predare a fost engleza, materialul didactic folosit ca suport de seminar a fost neschimbat, manualul Danielei Kohn, numărul de ore de predare și conținutul seminarului au fost de asemenea identice, iar la examenul final scris ambele serii de studenți au avut de răspuns exact aceluiași cerințe.

1. Verbul

Flexiunea verbului în limba norvegiană la indicativ prezent comportă o singură formă morfologică, indiferent de persoană și număr. Limba punjabi (având 90 de milioane de vorbitori) este o limbă indo-ariană (imens subgrup, cu 900 de milioane de vorbitori, al limbilor indo-iraniene), înrudită îndeaproape cu limba romani (țigănească), precum și cu hindustani (hindi și urdu), bengaleză, marathi, guajarati, oriya, sindhi, nepaleză, singhaleză, saraiki, assameză. Din punct de vedere tipologic, limba punjabi are un complex sistem morfologic, din care nu lipsește desigur conjugarea verbului.

În limba română, studentul străin se vede nevoit să asimileze de la bun început existența a patru grupe de conjugare după clasificarea tradițională, cea folosită curent în școală, clasificate după forma infinitivului (la care se adaugă verbele neregulate) și flectivele diferite în funcție de persoană și de număr specifice fiecărei grupe în parte. La toate acestea se adaugă, uneori, și unele alternanțe fonetice în rădăcina verbului, mult mai greu de reținut de un vorbitor alolingv. Învățarea și utilizarea corectă a zeci de desinențe verbale în limba română se poate dovedi un impas insurmontabil, cel puțin pentru unii studenți.

5. Completați cu *a fi, a avea, a face, a merge, a sta, a lua* la prezent indicativ/
Fill in with *a fi, a avea, a face, a merge, a sta, a lua* in the present indicative:

Marius și Alina *stau* vs *sti/sunt!*..*A merge* (1) în București. Ei *sunt* vs *lua/stău!*..*Ja avea* (2) la hotelul Ambasador, în Piața Romană. *Fac* vs *avem/iau!*..*Ja lua* (3) o săptămână de vacanță în România. La ora 9 *merge* vs *mergeți/merge!*..*Ja fi* (4) la muzeu, la 11 în parc și la ora 13 la restaurant. Acolo *iau* vs *luați/ia!*..*Ja face* (5) prânzul. La ora 15 Marius *merge* vs *mergeți/merge!*..*Ja lua* (6) la Universitate. *Este* vs *facelare!*..*Ja lua* (7) o conferință interesantă. Alina *are* vs *lua/lia!*..*J...* (8) o pauză în parcul Cișmigiu.

6. Completați / Fill in:

stă ești mergem este ai este
este ia stă mergi este luăm mergem e

Mihai *stă* vs *stă/stă/stă/stă* în Iași. *Este* vs *e/este/!a/luăm* ora 8 seara și *stă* vs *mergeți/stă/mergeți/mergeți* acasă. *Este* vs *stă/stă/Stă/stă* puțin la televizor. În program *e* vs *ia/e/ai/ai* un film interesant.